

БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ — В. ТЪРНОВО

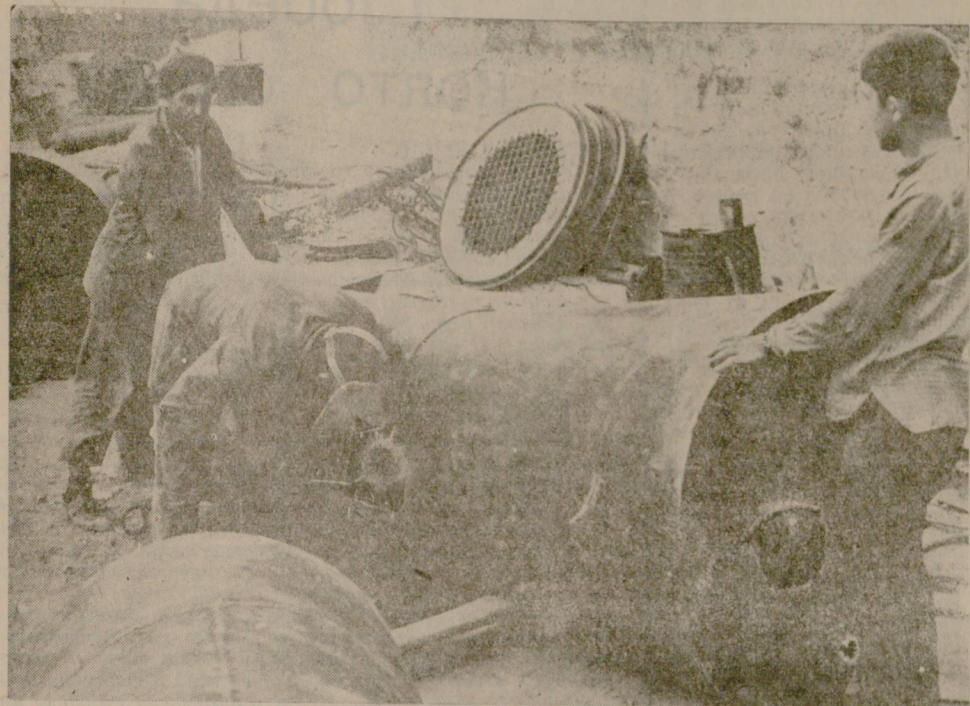
Излиза три пъти седмично

Год. XIX, бр. 58 (1813)

В. Търново, вторник, 14 май 1963 г.

Цена 2 стотинки

БЕЗ ОТПУСКАНЕ ПО МЕЛИОРАТИВНИТЕ ОБЕКТИ!

Монтажниците от ермата на Люцкан Николов завършват и последните сукателни тръби на помпената станция „Хотница — 2“.

КЪМ ПО-ДОБРА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПОЛИВАНЕТО

Беседа с Д. ЦЪРОВ, директор на държавната напоителна система в Павликени

По каналите на напоителната система потече водата. Започна напояването на зеленчуковите градини и на някои места на ягодите. Лабораторните изследвания на почвената влага показват, че трябва незабавно да започне напояването на есенниците, на ливадите и други култури. Особено критично е положението в ТКЗС Г. Студена, Алеково, П. Тръмбеш, П. Сеновец, където в последно време няма валежи.

Каква е готовността ни за напояване?

Като изключим ТКЗС — Павликени и Върбовка, всички други стопанства своевременно почистиха и подготвиха каналната си мрежа. По каналите на системата са ремонтирани 106 съоръжения, направихме нови 56 водопровода и занижихме 13 стари. Облицовани са над 50000 кв. метра от най-филтрираните участъци по главните и разпределителните канали. Почти цялата площ на пролетните култури е текущо подравнена.

Тревожи обаче фактът, че едрата поливаческа техника не е в добро състояние. Над 50 дъждовални инсталации и машини все още не са ремонтирани. Чувства се остра нужда от сукателни тръби, ризи и бутала, кардани и други резервни части. А на тия машини в окръга се разчита много,

тъй като има доста площи, които по други начини не могат да се напояват, освен чрез дъждуване. Особено зле е ремонта на ТКЗС Върбовка, Самоводене, Г. Студена.

Не е решен въпросът с боутушите на поливачите. Малко са стопанствата, които са се снабдили с такива. Буди недоумение защо търговските организации в окръга не доставят боутуши и фенери. За изчакване не остана време.

Само пет процента от поливачите в стопанството са обезпечени със сифончета, разпределителни кутни и друг дребен поливачески инвентар, спомогателен за повишаване на производителността на труда. Има от всички стопанства заявки за нов инвентар, но все още не се доставя.

Не е задоволителна работата по подготовката на новите поливни площи, особено в Хотнишката система. Има много неща за довършване, като се почне от разширяването на главния десен канал и се стигне до разпределителните канали. За да може да се придвижи необходимото количество вода, проектантите са предвидили облицовка на голяма част от мрежата. Досега обаче това не е направено. Не са готови водопроводите по каналите, в резултат на което в ТКЗС Самоводене не знаят

къде да прекратят блоковите канали.

Разбира се, недостатъците съвсем не могат да омаловажат огромната работа, извършена от кооператорите, работниците от системата, техниците и селскостопанските специалисти по подготовката за предстоящата поливна кампания.

Сега, след усилената работа по мелiorативните обекти и каналната мрежа, е необходимо цялото наше внимание да насочим към по-добро организиране на самото поливане.

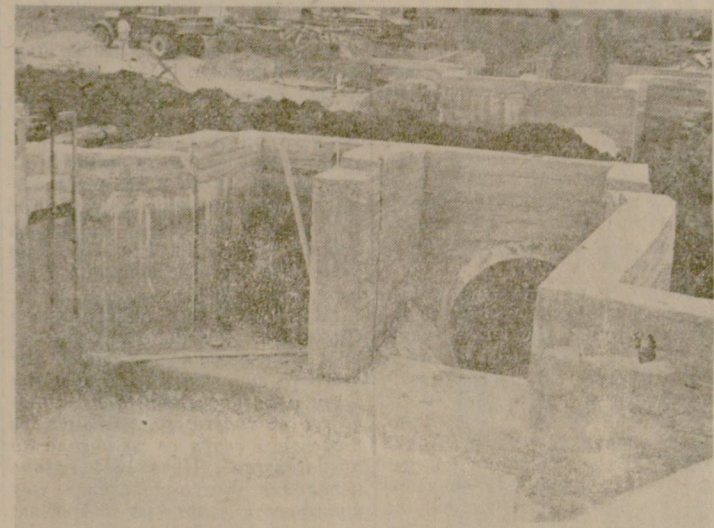
Нова смяна комсомолци на хидромелиоративните обекти

Около 200 комсомолци от различните краища на окръга вече ра заминува за поредната смяна на окръжните младежки бригади. Те ще работят на хидромелиоративните обекти в Михалци, Стражица, Долна Оряховица и Дансий. Особено голяма е радостта им, че на тях се пада

правото да довършат последните работи и да преживят радостта от победата за окончателното завършване на Странишката напоителна система. Негова и други обекти. Може би и за това шестте комсомолци от звеното на Руси Стоянов, които завършват втората смяна на обек-

тите в Стражица, по собствено желание решиха да останат и сега през третата. Звеното, носител на вимпела на ЦК на ДКМС, постигнало най-голяма дневна заработка през предните две сменя, без да спира, продължава и сега работата си. Руси Стоянов и неговите момчета ще се върнат

в родното си село Владислав с открито чело. Но това може да се каже не само за тях, а за цялата окръжна комсомолска организация, която влага много сили, много умение за успешното завършване на хидромелиоративното строителство както призова и X конгресът на Комсомола.

Предсрочно бе завършен един от най-трудните обекти по Десния главен напоителен канал от Росишката напоителна система, джокера под река Негованка край с. Русала.

С РОТАЦИОННИ МОТИКИ

От няколко дена механизаторите при ТКЗС „Пробив“ — Овча могила окопават пролетни култури. С ротационни мотики са окопани вече 3687 декара на четирите полевъдни бригади.

На първо място е втора тракторна бригада, която е разрохкала почвата на 1000 декара сдълъчотел и толкова царевича. Благородната надпревара за по-добро и качествено окопаване на културите продължава с неотслабващ темп.

П. Панчев, дописник

Окопават и поливат

Кооператорите от ТКЗС „Път към комунизма“ — Павликени хвърлят всички сили за окопаването на пролетниците. Захарното цвекло вече е окопано първи път. Кооператорите от седма бригада в с. Патреш започнаха и второто окопаване. Досега те са окопали втори път 180 декара захарно цвекло, като същевременно и наторяват. А бригадата на Петър Русанов започна да полива захарното цвекло, пета и шеста бригада усилено поливат ягодиите насаждения.

Д. Минкова
от Обществена редакция на в-к „Борба“ — Павликени

В ПОМОЩ НА КООПЕРАТОРИТЕ

В неделя всички работници и служители от с. Беляковец, които работят в селото и във В. Търново се отозваха в помощ на своите съселани. Работата излязоха над 250 души. Те окопах над 200 декара сдълъчотел, лосиха 100 декара люцерна и ръж, приготвиха за добитъка над 25 тона сляк.

Добър пример дадоха Тодорка Петрова, Иванка Обретенова, Йорданка Радайска, Йорданка Хутова и др.

Ст. Нейков, дописник

Делегацията на Върховния съвет на СССР пристигна снощи във Велико Търново

ДОБРЕ ДОШЛИ, СКЪПИ БРАТЯ!

Пребиващата у нас делегация на Върховния съвет на СССР начело със секретаря на ЦК на КПСС П. Н. Демичев пристигна снощи във Велико Търново.

Нашият старинен град и цветущият В. Търновски край са посрещали много пъти и винаги най-сърдечно скъпи гости от великата братска страна. По калдаръмените улици на старата българска столица са отеквали тържествено твърдите стъпки на освободителите начело с генерал Гурко. Нестихащи възгласи на радост и безмерна благодарност огласиха историческите хълмове през септември 1944 г., когато войските на Трети украински фронт начело с прославения маршал Толбухин донесоха за втори път свободата за нашия народ.

Безчет са вече срещите със съветските хора, неизброими са проявите на нерушната българо-съветска дружба, намисляла материален израз в заводи, язовири, машини, в умение и опит, в безкористната братска помощ по пътя към социализма и комунизма.

Нашият окръг сега е в тесни приятелски връзки с Полтавска област и тия връзки оказват плодотворно въздействие за осъществяване решенията на Осмия конгрес на БКП, Полтава — В. Търново, Ворскла — Янтра — тия имена на два града и две реки символно свързват нашите общи мисли, стремежи, дела, споделят още по-здраво нашата нерушима българо-съветска дружба.

Гостуването на съветските парламентаристи в нашия гостоприемен край е нов израз на големите чувства, на братската дружба.

Трудещите се от В. Търново и окръга от сърце приветствуват гостите от великата съветска страна:

„Добре дошли, скъпи братя! Чувствайте се между нас като у дома си!“

От три дни в нашата страна гостува делегация на Върховния съвет на СССР в състав: Пётър Николович Демичев — член на Президиума на Върховния съвет на СССР и секретар на ЦК на КПСС, ръководител на делегацията; А. Ф. Диоридица — депутат в Съвета на националностите на Върховния съвет на СССР и председател на Министерския съвет на Молдавската ССР; Ю. Т. Квициния — депутат в Съвета на националностите на Върховния съвет на СССР и председател на Изпълнителния комитет на Гагринския районен съвет на депутатите на трудещите се в град Гагра (Абхазка АССР); Г. В. Купцова — депутат в Съвета на съюза на Върховния съвет на СССР, предачка в завода за изкуствени влакна „Куйбишев“ в град Могилъв; Любов Ли — депутат в Съвета на националностите на Върховния съвет на СССР, бригадир-кукурузопроизводител в колхоза „Политотдел“ в Верхнеирински район, Ташкентска област, Узбекска ССР; В. М. Петришчева — депутат в Съвета на съюза на Върховния съвет на СССР, предачка от московската фабрика „Фрунзе“; В. И. Стецко, депутат в Съвета на съюза на Върховния съвет на СССР, председател на колхоз „Пере-

мога“, Боричевски район, Тернополска област, Украинска ССР; писателят Ж. К. Фолманис — Жангрива — депутат, член на Законодателната комисия при Съвета на съюза на Върховния съвет на СССР, Латвийска ССР.

Придружени от секретаря на ЦК на БКП Начо Паназов и от секретарката на ЦС на проф-

съюзите Роза Коритарова, заедно с посланика на Съветския съюз в България Николай Органов, снощи гостите пристигнаха в нашия окръг.

Много селяни, пионери и средношколци с цветя се бяха струпали на кръстопътя между селата Овча могила и Червена. Тук бяха дошли и членът на ЦК и първи секретар на Окръжния комитет на БКП Димитър Стойков, председателят на изпълкома на Окръжния народен съвет Йордан Костов и секретарят на Окръжния комитет на БКП Димитър Туджаров. Сърдечно приветствувани и отрупани с цветя, скъпите гости продължиха към Велико Търново, където на площада пред Дома на Народната армия ги очакваха хиляди трудещи се.

С топло слово към съветските парламентаристи се обърна другарят Димитър Стойков, приветствувайки ги с: „Добре дошли в нашия исторически град!“ Изтъквайки дълбоките корени и животворното въздействие на нерушима българо-съветска дружба, другарят Стойков предаде на гостите поздравите на трудещите се от В. Търново и В. Търновски окръг.

На приветствието развълнувано отговори ръководителят на делегацията Пётър Николович Демичев, произвайки братски поздрав от съветския народ. Думите му бяха продължително аплодирани от многобройните посрещачи. Пионери и пионерки връчиха на гостите букети със свежи майски цветя.

След това делегацията се полюбува на величествените вечерни изгледи на нашия старинен град.

Хр. КОНСУЛОВ

Пуснат е нов конвейер

Комсомолката Боянка Стефанова от трети конвейер усъвършенства операцията за една седмича вместо за един месец и редовно преизпълнява трудовата си норма.

Снимка: Ин. Воденичаров

ПОЛИВАТ ПШЕНИЦА

През зимата и рано пролетта паднаха обилни валежи, които обезпечиха влага за дълго време през вегетацията на растенията. Температурата на въздуха обаче от няколко дни не спада по-ниско от 24 градуса, а дори достигна до 27 градуса. Това предизвиква засушаване на горния почвен пласт. А растенията сега имат най-голяма нужда от вода. Поради усиления си растеж и образуване на плодните органи. Пшеницата, например, среднодневно изразходва от 4 до 6 куб. м. вода на дека. Затова ние започнахме поливането ѝ. Оросени са първите декари италианска пшеница „Тевере“.

Колективът на станцията е подготвен за поливния сезон и вече напъва в него с пълна вяра в очакваните добри резултати.

Ст. СТЕФАНОВ
научен сътрудник при Комсомолската опитна станция — Павликени

ДВЕ БЕЛЕЖИТИ ГОДИШНИНИ

Празнично украсено, окупано от майското слънце, украсено с много лозунги — така посрещна утрото на 11 май с. Дичин. Повод за това беше честването 90 години от основаването на читалище „Зора“ и 120 години — на училището. Празничното бе съчетано и с 87 годишнината от битката при Дряновския манастир, в която загинаха героически и 12 родолюбци от селото.

Гости на селото бяха Ангел Шишков — секретар на Изпълнителния комитет на Националния съвет на Отечествения фронт, Станю Сираков — председател на Окръжния комитет на Отечествения фронт, много хора от селата на общината.

Доклад прочете председателят на читалището Атанас Иванов. Другарят Ангел Шишков връчи орден „Кирил и Методий“ — I степен на училището и читалището. Бяха наградени от името на Националния съвет на Отечествения фронт със златни и сребърни значки

много читалищни дейци на с. Дичин.

Приветствено слово произнесе и началникът на отдел „Про света и култура“ при Окръжния народен съвет Георги Тодоров.

Колективи при читалището и училището изнесоха богата програма. Веселото продължи до късно вечерта.

Г. М.

Приятно впечатление направи усъвършенстването на сложните манипулации при настройката на междинна честота на свелни и къси вълни.

Положеният общ труд на целия колектив от Монтажни участък даде своите резултати. През април новият конвейер вместо 650, произведе 657 приемника „Мастро“.

Този месец той произвежда ежедневно по 100 приемника.

инж. Хр. Вълков

ДА НИ Е ЧЕСТИТА!

На площада, сред китното Горско ново село, състисено в полите на родния Балкан, извисил сега нова дуетажна търговска сграда. В нея се помещават 4 модерно обзаведени магазини: сладкарница, гастроном, магазин за обществено хранене и за текстил, трикотаж и обувки.

По случай нейното откриване в неделя се състоя сиромно тържество. Гост на селото беше др. Пеко Таков — министър на вътрешната търговия,

придружен от окръжни и местни партийни и стопански ръководители.

След приветственото слово в което др. Таков пожела на горсконовоселчан здраве, много лепа, радост и щастие, той преряза триколовната лента и обяви търговския дом за открит.

Гостите и кооператорите разгледаха добре обзаведените магазини и отлично подредените паванове.

Г. Джамбаров

По-скоро да се засади тютюна!

Знае се, че ранното засаждане на тютюна има голямо значение, тъй като влияе значително върху добива и качеството на продукцията. Изнесенният сега на полето тютюн по-добре се прихваща, по-бързо расте и по-голямата част от листата му узряват и се прибират през юли и август, когато условията за сушене на тютюна са много добри.

Оценявайки правилно всички това ръководствата на много кооперативни стопанства отрано се подготвиха и вече масово, на големи площи, засаждат тютюн. Особено това се отнася за стопанствата в Полскиранце, Лясковец, П. Сеновец, които отглеждат тютюн „Виржиния“. Отделни бригади в тези стопанства вече приключват засаждането.

Добре организирано започна разсаждането на ориенталския тютюн в ТКЗС в Морава, Камек, В. Търново и др.

Но не е такава положението във всички кооперативни стопанства. Някои още не са започнали разсаждането под предлог на това, че разсадът не е готов. Тяхното задължение е да положат всички необходими грижи за ускоряване развитието му. На други места обаче кооператорите отглеждат много добър и ран разсад, който не само, че е готов, но и прераства. Въпреки това засаждането не е започнало, или върви много малко. Такъв е случаят с ТКЗС с Церова кория, П. Тръмбеш, Алеково, Горна Студена и др. А да се изчака повече не бива. Всяко закъснение увеличава опасността от унищожаване на тютюнените разсади от мана и други болести.

Тази година трябва да се използват по-пълно и машините при засаждането на тютюна. В това отношение най-добра е работата на маркир-полнители. От изследванията е установено, че използването на маркир-полнители повишава производствеността на труда при засаждането с 40—60 на сто. Освен това засаждането в прави редове ще позволи тютюна да се окопава и пръска с машини. В използването им в нашия окръг има опит. Миналата година ДЗС — Лясковец засади с маркир-полнители почти цялата площ на тютюна. С такива машини започна работа и в Д. Оряховица и Драганово. Маркир-полнители са изработени и в ТКЗС — Ореш. Има обаче стопанства, в които не се мисли за механизмиране на процесите при отглеждането на тютюна. А приготвяването на тези съоръжения се извършва за 1—2 дни.

Задачата за производство на повече и с високо качество тютюн изисква мобилизация на силите за своевременно и качествено засаждане на разсада.

ЗА АГНЕТАТА ОТДЕЛНА ПАША

Паразитните заболявания напасат твърде големи загуби на нашето животновъдство. Особено тежко и със значителни жертви те се понасят от младите животни. Често опазването на животновъдите и специалистите. За успешно решаване на тази задача до голяма степен ще помогне отделянето на младите животни през пасищния период от възрастните, които са носители и разпространители на различни паразити.

Заразяването на агнетата с много видове хелминти (диктитокаулус, метил, трихостронгилиди и др.) става главно на пасищата, около водоемите, край кошарите участъци. За да се предпазят агнетата от заразяване, необходимо е те да се отглеждат на здрави, незаразени пасища и водоеми.

Тук възниква въпросът, кои пасища да считаме за здрави и годни за отглеждане на младите животни. Известно е, че инвазионните продукти на паразитите (яйцата от ларвите им) в по-голямата си част не издържат на неблагоприятните климатични въздействия през зимния период. Те или загиват, или остават с по-малка способност за развитие. Така че напролет можем да считаме пасищата до голяма степен оздравени (условно здрави). Ако пък дадено пасище не е било използвано през един или пасищен период от овце или говеда, така че заразните му продукти са били подложени на неблагоприятни

На празненството в Деня на овчаря и пастира в гр. Елена редом с овчарите, бяха и дониките от краевефермите в централния стопански двор. В първомайското съревнование по млекодава и недопускане смъртност групата на Димитрия Йорданова е на първо място, а групата на Мария Велева — на второ място.

КАКВО ДА ЗНАЕМ

ЗА ДА ОПАЗИМ ЛОЗЯТА

Известно е, че успешната борба с маната може да се изведе само тогава, когато лозят се пръскават 1—2 дни преди масовите заразявания и тези пръскания се повтарят периодично, ако има валежи и роси през 4 до 14 дена. Това се налага, защото причинителят на болестта преминава един скрит за човешкото око период на развитие в заразените листа и роси, който трае 4—5 дена, ако времето е топло, и 6 до 14 и повече дни, ако времето е студено. Това е инкубационният период, който започва от момента на заразяването на лозата (дните, в които са паднали валежи и роси) и завършва с появяването на мазните петна с летни спори по тях. Този период се състоява от наблюдавател — синхронизаторската служба въз основа на температурата на въздуха, а моментът на очакваното появяване на летните спори, които ще причинят масовите заразявания, се съобщава 3—4 дни напред, за да се започне с пръскането на лозата, така че да се предпази гроздовата реколта от поражения.

Ето защо е необходимо всяко ТКЗС и ДЗС да водят редовно наблюденията за температурата на въздуха, за валежите, росите, състоянието на почвата (влажност или сухота), за развитието на маната и на лозата, за да са в състояние правилно да отчитат развитието на болестта и от тука да насрочват пръсканията.

Сега лозят вече са израсли и е на лице листна маса, която всеки момент, щом започнат валежи, може да се зарази от зимните спори, които се намират по повърхността на почвата. За да запазим листата от заразяванията на летните спори на болестта, първото пръскане трябва да се извърши след падането на напонителни валежи, ако температурата на въздуха в продължение на 2—3 дни е над 17 градуса или е под 17

градуса за един период от 4—8 дни. При такива условия на влага и топлина, първото пръскане трябва да се проведе в дните, сигнализирано от предупредителната служба. Не е необходимо да се пръска преди падането на такива валежи, тъй като зимните спори, които се намират на повърхността на почвата, не могат да причинят заразявания на листата. Първото пръскане трябва да се извърши диференцирано, в зависимост от падналите по местности валежи. В тези райони или отделни местности, където са паднали напонителни валежи, първото пръскане трябва да започне, а там, където валежите са по-слаби или няма — с първото пръскане трябва да се изчака до падането на напонителни валежи. По такъв начин пръсканията ще се извършат в различно време, с което значително ще се облекчи работата.

Второто и третото пръскане трябва да се направят в 2 до 3 дни, точно в края на втория или третия инкубационни периоди, според указанията на предупредителната служба, така че да не се допусне загnezдането на болестта в лозата, което е важно условие за запазване на гроздето през време на цъфтенето.

Решаващо условие за пълното опазване на гроздовата реколта е добрата организация на труда така, че всяко обикновено пръскане да се проведе за 2 до 3 дни. Протакането неминуемо води до поражения върху гроздето и листата. Пръсканията да се извършат с 0.750 до 1 на сто слабо основен бордослов разтвор, проверен с бляска феноталейнова хартияка, при много добро разбъркване с машинни бъркалки. Много качествено разтвор се получава, когато се работи със смесителния апарат, изобретен в Института и изработен от ДИП „Стоян Бъчваров“ — Севлиево, който стои неизползван в много ТКЗС и ДЗС на окръга. За да се избегне приготвянето по младите листа на Болгара, може да се употреби 0.5 на сто агризан, без прибавяне на вар. Вкоренилостта да се пръска с 0.5 на сто агризан, или 0.2 на сто аспар за избягване на притора и за стимулиране на растежа.

За да сме в състояние да проведем срочно обявените тре-

тирания при чести валежи и в кално време, трябва всяко стопанство да се снабди с меден оксихлорид — 15 на сто за пръскане на мокрите листа и гроздове с прашалките, които има всяка ОНХ-уредба. Тези прашалки своевременно да се потърсят, ремонтират и приведат в готовност за работа. Те могат да се монтират и на двуколки, теглени от коне. С тях се направят още мокрите листа и гроздове от валежи и роси, като се употребява 3 до 4 кг прах на декара. С машината се преминава през 3—4 реда. В дълго време за пръскане на лозата може да се използват и самолети.

Е. РАЙКОВ

старши научен сътрудник при Института по лозарство и виноградарство в Плевен

На първо място

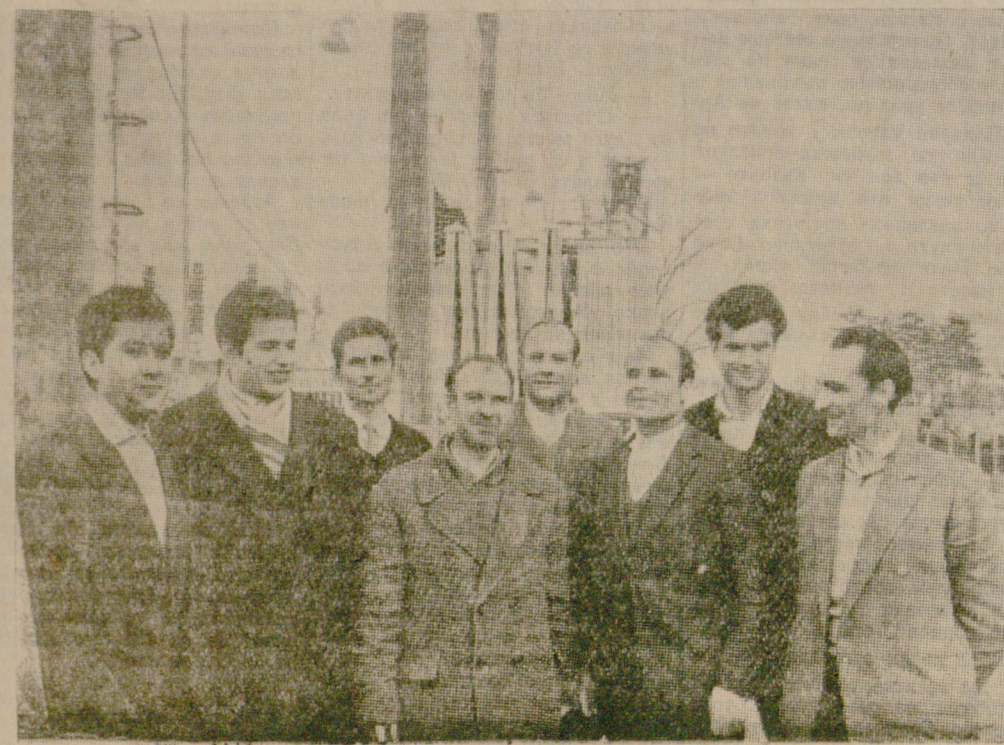
В петък на гара Горна Оряховица бе открито съревнование между трите яки управлене в страната за първото тримесечие на годината. Най-добро изпълнение на задачите по плана е постигнато от ЖП управление — Горна Оряховица. Железничарите от района на управлението са достигнали най-добро изпълнение на показателите за приведени тонкилометри, производствено ниво на труда, себестойност на тонкилометър, средна производствено ниво на един локомотив и механична обработка на товарите.

Сега колективите от района на ЖП управление — Г. Оряховица се стремят да запазят първото място в съревнованието, като се готвят системно за усилените превози.

Н. БОЖКОВ

от Обществена редакция на в. „Борба“ в Г. Оряховица

Снимка: Г. Мусински

д-р Ив. ЙОРДАНОВ
главен ветеринарен лекар в ТКЗС — Лясковец
от Обществена редакция на в. „Борба“

ДА ПРЕСЕЧЕМ НЕРЕДНОСТИТЕ В ТЪРГОВИЯТА!

Поради продължителното засушаване през миналата година, реколтата беше компрометирана. Не можа да се осигури необходимият фураж за добитъка в окръга, поради което не се получиха предадените количества мляко, млечни продукти, яйца и др. От всичко това се създадох известни затруднения в снабдяването на населението с някои хранителни продукти.

За да се излезе от това затруднено положение, Партията и Правителството предприеха редица мерки за подобряване на търговията за осигуряване на допълнителни количества хранителни и промишлени стоки и въвеждане на по-добър ред и по-голяма справедливост в разпределянето на временно недостигащите стокови фондове. Такива мерки бяха взети и в нашия окръг от Окръжния комитет на БКП и Окръжния народен съвет.

Данните показват, че въпреки тежките условия през миналата година и в началото на тази година, въпреки недостатъчното производство на някои стоки, планът за стокооборот на окръга за първото тримесечие на тази година е изпълнен в 102.2 на сто, или обемът на стокооборота е нараснал в сравнение с първото тримесечие на миналата година с 3503 хиляди лева. В сравнение с миналата година през първото тримесечие на населението са продадени в повече 47 тона месо, 111 тона месни произведения, 50 000 метра памучни тъкани, 723 електрически перални, 323 телевизори, 166 хладилници и др.

Някои от търговските работници, използвайки временните затруднения, превратно тълку-

ват мероприятията на Партията и Правителството. Допускат груби нарушения на установения ред в снабдяването на населението с хранителни и някои дефицитни промишлени стоки. Тези търговски работници продават стоки на близки и познати с предимство, или през „задните врати“, вършат спекула, нарушават установения ред в търговията. Има и такива граждани, които се презапасяват и в същото време злословят срещу народната власт.

Проверките, които се извършват от органите по търговията, показаха, че и след Постановлението на Министерския съвет за въвеждане на по-добра организация и ред в търговската мрежа продължават да се вършат четвъртици в тази насока.

Така, например, в текстилния магазин на гара Г. Оряховица на ГП „Градска търговия“ с отговорник Иван Бойчев при проверката се установи, че държи в спомогателния си склад и под рафтовете дефицитни стоки, като жакардови одеала, жакардови пътеки, целовени одеала, целовени плат, „Надежда“, шиферен плат, кувюртури и други, които не предлага за продажба на гражданите, а ги е запазил за приятели и близки. Отговорникът на халите на гара Горна Оряховица укрива в хладилника телешки гърди, глави и др. в същото време заявява на идващите граждани, че няма такива. В бакалския магазин на „Наркоон“ на гара Горна Оряховица Николаина Христова е укрива 50 пакетчета чер пипер, а също така и отговорникът на другия бакалски магазин Глушков е укрива 40 пакетчета чер пипер, два калъпа мая за козунаци и др.

Отговор на писмо

Преди известно време в редакцията се получи писмо от Васил Драганов, в което той пита от какво се появява кражбата при пчелните семейства и как да се води борба с нея. Тук даваме обикновен отговор на въпроса, който изготви Л. Арсенов, научен сътрудник при Районния ветеринарен институт във В. Търново.

Кражбата при пчелните семейства е ненормално, но често явление. Тя се появява след всяко влашаване на пчелната паша, когато след добър медофер настъпи засушаване на времето и цъфтищата мелосна растителност бързо намалее. Тогава настъпват известни смущения в ония пчелни семейства, които са с малки хранителни запаси, а обикновено на летящите пчели е достъпна. Такива пчелни семейства обикновено се проявяват като крадци в собствения си пчелник или към семействата на други пчелиници, разположени на близки или подалечни разстояния.

Обект на пчелната кражба са обикновено ония пчелни семейства, в които наличното на мед е значително и медът е разположен върху повече гнездови пъти отколкото покриват пчелите.

Такова състояние се създава и при широка употреба на отровите за растителна защита, без предварителни предпазни мерки за запазване на летящите пчели или след заболяване на същите. За това допринася и заболяването на пчелното пило от различни видове гниел. Така кошерите обединяват с летящи пчели и спротивителната им сила силно се понижава. Пчелите-пазачи на прелката също намаляват и не са в състояние да отблъскват и опазват семейството.

Обект на кражби са и семействата без майки, поради настъпващите смущения в нормалното им развитие, както и тия, в които са внесени значителни количества нектар от силно ароматни растения и отделната се мизирма привлича летящите пчели.

В първоначалното възникване на кражбата в даден пчелник от значение е работата на пчеларя през деня, когато лежат на пчелите е усилен. Пчелите стремително се насочват към медните запаси на отвореното гнездо. Неле-

Кражбата на пчелните семейства

тът продължава и след затварянето му — през прелката, нестационалният отвор, ако не е замрежен, или през гукнатините на кошера. Между пчелите-стопани и пчелите-крадци се развива силна двубой, който се наблюдава, както вътре в семейството, така и пред прелката върху прелката дъска и на земята до кошера, където се натрупват купички от убити пчели. Налитаните пчелите-крадци непосредствено се увеличават и облитат нападнатия кошер от всички страни. При проследяване на такъв кошер се чува непрекъснато и повишено бръмчене, което е резултат на движението на всички пчели вътре в кошера (стопани и крадци), и развиваща се двубой между тях. Крадците се натрупват истинно ктивно към убиване на майката и с това си осигуряват пълно превъзходство в борбата над стопаниите, където нормалният живот на семейството бързо се дезорганизира и отбранителната способност понижават и отпада. Борбата между крадците и стопаните-пчели, ако пчеларят не окаже помощ, завършва с изнасяне на медните запаси и ликвидиране на нападнатото семейство.

Изнасянето на меда от нападнатия кошер привлича и пчелите на останалите кошери от пчелина. Това може да доведе до въвлечане на нови семейства в кражбата. Носещите откраднатия мед пчели при влизане в собствения кошер въличат и тия на съседите. Така се прехвърля кражбата върху другите семейства на пчелина. Тая особеност е необходима да се знае, а кражбата добре да се познава, особено от пчеларите на ТКЗС, които са принудени да работят по-продължително през деня по време на белирбените сезони или след тях, когато са налице и условията за възникване на кражбата между пчелните семейства.

За спасяване на нападнатото семейство и ликвидиране на кражбата е необходимо своевременно вмешателство на пчеларя. За изсяняване на кражбата се застава до кошера, който е нападнат и в продължение на няколко минути се посипват излитащите пчели с пшенично брашно. Това позволява да се установи дали крадците пчели са от собствения пчелник или са придошли, тъй като побелелите пчели от брашното се устремяват към собствените си жилища. След това се затваря прелката на нападнатия кошер с мрежа или памук и се измества няколко метра в страни, отваря се вътрешността, напръсква се с ракия или други ароматизирани течности и отново се затваря. За

В Павликени при проверката на бакалския магазин на ГП „Градска търговия“ с отговорник Ст. Георгиев е укрива 10 кг червен пипер, който държи в склада. Същото е направил и неговият колега в „Наркоон“ Марин Бянов, като е укрива 30 кг червен пипер. Във В. Търново при проверката на книжарницата с отговорник Панайот Станчев се установи, че е укрива комплект моливи, една автоматична немска писалка, цветни графити и др.

Тези факти потвърждават, че грубо се нарушава Постановлението на Министерския съвет. На нарушителите на горното постановление бяха наложени строги наказания, включително и снемане от длъжност и уволнение.

За изпълнение на Постановлението на Министерския съвет е необходимо наред с държавните органи по търговията да се заемат и обществеността и най-вече общественият контрол. За целта е наложително да се извършват ежедневни проверки на магазините по правилното разпределяне и продажба на стоките, за въвеждане на ред в търговската мрежа, за разкриване на нарушителите и всички нарушения своевременно да се довеждат до знанието на обществеността и служба „Търговия“ при народните съвети. Необходимо е да се извършва разяснителна работа сред гражданите и да се разобличават ония недобросъвестни граждани, които се презапасяват и в същото време злословят срещу народната власт.

П. ПЕТРОВ

Д. ДИМОВ

от отдел „Търговия“ при Окръжния народен съвет — В. Търново

предпочитане е да се извади майката, за да не бъде убита. След 20—30 минути поради усидкавяване на миризмата на пчелите, боят се преустановява, но бурното движение стихва по-късно. Добре е семейството да се пренесе на друго място и след престой от 24—48 часа да се отвори, като през това време се осигурява с вода.

Мястото, където се е намирал нападнатият кошер, се прекопават и полива с петрол или други неприятни мирисещи течности за отблъскване на непрекъснато налитаните пчели. На същото място може да се постави и един празен кошер с пити без мед, тъй като на който също се полива с петрол. Пчелите-крадци навлизат и, след като не намират вътре храна, се отблъскват от неприятната миризма на петрола, излизат.

Що се отнася до семейството-крадец, ако се установи, че е от същия пчелник, към него се поставя по следния начин: отваря се и се изважда питата с майката. След няколко часа в него настъпват смущения до задържане на пчелите в кошера, понеже се чувстват осиротяване. Изващите пчели не излизат и привечер, когато се преустанови летежът на пчелите, майката се връща отново, семейството се затваря с мрежа и му се осигурява вода. След престой от 24—48 часа пчелите се освобождават, някои от тях се връщат към мястото на ограбения кошер, но не се задържат и бързо отлитат.

Другите семейства в пчелина се наблюдават и се пристъпва към стесняване на прелките им до положение да се разминават двесте пчели. Това състояние се поддържа до утихване на кражбата и нормализиране на живота в пчелина. След това е възможно да се върне спасяването семейство, но е за предпочитане да се премести на разстояние около 3 километра, за да се задържат в него всички пчели. Това ще повлияе благоприятно за следващото развитие на семейството. Ако нападнението е извършено от чужди пчели, които може да са носители на причинители на различни заболявания, за предпочитане е нападнатите семейства да се държат изолирано най-малко 1—2 месеца. Ежедневно се прави преглед на пилото, което може да е заражено, особено от американски гниел, който болест трудно се установява в началото.

Познаването на биологията на пчелното семейство, особеностите в развитието му по сезони и поддържането на силни семейства са най-важното условие за предотвратяване на кражбата, както и по-големите последици от нейното появяване и развитие в обществените и частни пчелиници.

Л. АРСЕНОВ

Ветеринарен институт — В. Търново

Добър пример

Колективът при „Наркоон“ — Лясковец, използвайки празничните и почивните дни, оказва ценна помощ на местното ТКЗС. Той е поел задължение и обоботва 54 декара десертни лозя.

Колективът взе дейно участие в изсяняването, като засади 4 декара с борбата в местността под Петропавловския манастир и други места.

Нъм кооперацията е обзаво-

дено помощно стопанство. Окоето миналата година на държавата беше предадено над 1600 кг свинско месо. Тази година стопанството се готви за по-големи успехи. За изхранването на животните се използват отпадъци от ресторантите.

С. Я.

в.к. „БОРБА“

Стр. 3, бр. 58 от 14, 1964 г.

